

ki se šopiri v naših dneh po mestih in trgih do nas, do Slovencev, do katoliških kristijanov. Kakor pa se godi dosehmal, ni nič bolj navadno, kakor da upije kak trgovec, lekar, odvetnik najhuje zoper pravice, ki gredó slov. ljudstvu, — tak, ki živi samo ob krajcarjih, ki mu jih nosi naše, slov. ljudstvo.

Brž torej, ko se zavé naše ljudstvo ter se ogiba svojih neprijateljev in izpoznava te može, ki so vredni, da jim zaupa, brž bode tudi konec nesrečni nemškutariji in liberalizmu; oba sta sicer še le tam doma, kjer ni več kršč. vere in torej ne več — poštenja.

Čast, komur čast!

(Konec.)

13. V Mariborski dekaniji (na levem Dr. bregu) pa je sv. Križ na prvem mestu, dasi-ravno so župljani bolj ubogi, kakor bogati. Prav tako; pri vsaki procesiji gre križ najnaprej. Precej za sv. Križem hodi sv. Martin pri Vurbergu, ki je letos posebno imeniten. Kjer pa nikdo za družbo ne skrbi, tam se tudi nič ne zgodi. Tako je menda v Stolni župniji in tudi v Slovenski predmestni župniji. Mlajša naša gospoda nima denarja pa tudi ne okusa, za po-božne bukve sv. Mohorja; liberalizem jih ima v svojem košu. Prežalostno je, da niti jeden dijak trojih srednjih šol v Mariboru ni ud dru-štva; sicer pa je to razumljivo, ker tudi dva slovenska profesorja veronauka nista pri družbi. V Celji je vsaj devet dijakov društvenikov, tam sta tudi bolnišnica in zavod šolskih sester vpisana v družbo, a v Mariboru ju zahman iščemo med društveniki.*) Vesela vest pa je, da ima duhovščina toliko udov, kolikor prebivalcev — živila! Premalo udov šteje Selnica, Kamnica, sv. Peter, sv. Barbara in sv. Marjeta; najbolj medla je Zgornja Kungota.

14. V Mariborski dekaniji (na desnem Dr. bregu) Marija v Puščavi nikakor ni pusta, ampak stoji v najlepšem cvetu. Ruše so čvrste in sv. Lovrenc ima čast, da šteje največ dosmrtnih udov v škofiji. Sicer bi pa nam sv. Lovrenc in Lembah prav lahko še dala več družbeni-kov. Pri sv. Magdaleni so nemške šole in tedaj se ne čudimo, da jim ni mar slov. knjig.

15. V Marenberški dekaniji je Brezdno na površji, in tudi Remšnik se drži nad vodo, vse druge župnije pa vodo pijejo; Sobota pa je pod vodo šla, kakor Golobovim sinom „flos“.

16. V dekaniji Nove cerkve damo Šmartnu križec za zasluge; vrle so tudi Črešnjice. V Vitanji in v Vojniku število udov ni ugodno.

17. V Ptujski dekaniji je sv. Lovrenc ju-nak in sv. Marjeta junakinja, visoka je tudi sv. Marija v Vurbergu. Sploh je v tej dekaniji vse jako živo, samo Hajdina bi naj na hajdini klečala.

*) Mogli bi biti le za naročnike,

Ured,

18. Rogatec je vrl. Če pomislimo, da je v dekaniji ljudstvo sploh bolj ubogo, ne mo-remo tukaj višjih števil udov pričakovati.

19. Dekanija Šaleška dolina je — dobra. Sv. Til je vodja; tudi Skale so na trdnem in sv. Janž na toplem.

20. Dekanija Šmarje je oziroma na oko-liščine jako vzbujena. Najbolj so Dramlje iz-dramljene in tudi Ponikva je mastna.

21. V dekaniji Šmartin je Dolič visoko na bregu, više še kakor visoko Razborje. Št. Ilj umira in Sele se je že preselilo v — večnost.

22. V dekaniji Velike Nedelje je Središče na sredi kolača; vse druge župnije in zlasti Svetinje, bi še lahko dale več udov. Sv. Le-narta pa letos ni v — kolendrah.

23. Dekanija Vuzenica dobro vozi; naj-više na vozu so Trbonje; sv. Primož hodi pešice.

24. V Završki dekaniji nosi sv. Andrej križ; ne daleč od Leskovca so Zavrče; najnižji je turen sv. Barbare.

Resnici — prosto pot!

Boreski.

Gospodarske stvari.

Ovčič na kravjem vimenu.

(Dalje.)

Ako pojema vročina na vimenu, barva pa ni več tako rdeča in ako primeš lahko za vime, ne da krava odmakne, tedaj je že boleznj manj in živinče jame že jesti. Vime še je sicer napeto in trdo, toda to ne izvira več iz krvi, nalite v vimenu, ampak vime še je trdo zato, ker se je vtrdilo več ali manj mlečnih žleznic, zalitih po strjeni mezi.

Bolezen je še torej na konci, ako se vidi več tacih znamenj. Če je bilo pa vnetje hudo, tedaj se začne vime gnojiti. Izpoznati to gno-jenje ni javno težko. Vime sedaj ni več celo oteklo, na enem ali drugem pa je še oteklo in na tem kraji še je vime boleče. Vsak den po-stane to mesto mečje, dokler se ne predere samo ali pa ne prereže. Tačas pa teče gnoj in začne se gnojiti vime čez dober teden potem, ko je vime obolelo.

To so bolj navadni nasledki vnetja, dva pa sta še hujsa; dobro, da se primerita le red-keje — vgnjida in pa snet.

Vgnjida se loči samo v tem od gnojenja, da teče pri gnjidi grda, smrdljiva sokrvica, gnoj pa ima belo barvo, je le sem ter tje kaj krvavih lis v njem in ne smrdi posebno. Naj-huji nasledek ovčiča pa je snet. Pri njem dobi vime začrnelo barvo, živinče je sedaj v potu, sedaj v mrazu in so sploh vsa znamenja ovčiča huja. Vsled sneta pride živinče lahko ob živ-ljenje.

Kdor hoče torej ozdravljati bolno vime pri kravi, naj gleda v prvo na to, da izpozna

in da zna, kako daleč da je že bolezen. Kar je namreč zdravilo za eno bolezen, to je za drugo pa že lahko nevarno. Drugo pa je potlej to, da izve, kaj da je kje uzrok bolezni. Uzroki so bolezni prav različni. Rada je bolezen kriva vnemarnost deklet, ki ne pomolze dobro do kraja. Ravno zadnje mleko je najbolje, najmastniše in zato najnevarniše. Če se torej ne izprazni vsak dan vime do čista, zastane mleko v vimenu, se spridi in bolezen je gotova.

Večkrat pa nastane bolezen iz tega, da je vdarilo kaj na vime živinčeta. To se izgodi, če živinče nesrečno pade ali ga dregne drugo v vime. Tudi osa ali kaka druga žival lahko, da vpiči kravo v vime in mu napravi rano.

Po gostem pa je nesnaga kriva te bolezni. Če se valja živinče po nesnažni stelji, če leži na mokrem in je sploh veliko smrdljivih snovi v hlevu. Tudi prehladi se kravje vime in torej ni dobro, gnati živino čez vodo, ki ji sega do trebuha, če se je, kakor že koli, vpotila. Sem ter tje pa dobi živinče tudi kako škodljivo zelišče va-se. Ako pride tako zelišče v kri, prigodi se rado, da se vname vime ali da ima le krvavo mleko.

Uže smo rekli, da navadno ne gre živinčetu za življenje, ako se mu vname vime, vendar pa ne kaže, da se zanemarja ta bolezen in še manj, da se ozdravlja napačno. Naj je kar koli uzrok vnetja, vselej je to prvo, da skušaš izmolsti zastalo mleko. S tem se odpravi sprideno mleko iz vimena in zabrani se, da se tisto ne spridi, ki se je naredilo na novo. Vime se mora torej vsak den in če je mogoče, par krat izmolsti. To si naj zapomni gospodinja dobro in naj se ravna vestno po tem.

Kedar je bolezen nastala za to, ker se je vime od zunaj poškodovalo, tedaj se naj umiva z mrzlo vodo ali že s čisto ali pa ji primešajmo nekaj eviča ali jesiha. Sme se ji pridati še tudi malo kuhinjske soli. S to zmesjo se zmiva po 3 do 4krat na den vime in vselej po pol ure. Bolje pa še je, ako je mogoče, obvezati na vime cunjje, v tako vodo namočene. Pri tem pa je skrbeti, da se cunjje ne vsuše, treba jih je tedaj večkrat izpremeniti. Sem ter tje se vdela ilovica z vodo, jesihom in soljo in tako se potlej namaže vime z njo. Tudi tu je treba, da je ilovica vedno mokra.

Poleti postavi pa se lahko bolna žival tudi v vodo do trebuha. S to vodo naj se ravna tako dolgo, da poneha prisad in bolečina, dalje pa ne. Sedaj bi bila taka voda le na kvar, to pa tudi, če je bolezen od znotraj nastala.

Če izvira namreč bolezen iz zastalega mleka ali kake druge notranje bolezni, tedaj se naj rahlo, po dvehkrat na den izmolze mleko, potem pa se umiva vime s toplo vodo, v kateri se je kuhalo laneno seme, vrhu tega pa se naj raztopi še nekaj mjila ali žajfe v to vodo. Kedar

se neha to umivanje, mora se vime pa vselej z mehko cunjjo ubrisati in to tako, da postane vime suho. (Konec prih.)

Sejmovi. Dne 19. januarija v Poličanah. Dne 21. januarija v Arnoži, pri sv. Mohorji na Rodnah, pri sv. Lenartu v slov. goricah, na Teharji in v Marenbergu. Dne 22. januarija v Mozirji in dne 24. januarija v Koprivnici.

Dopisi.

Iz Pišec. (Javna zahvala.) Podarili so povodom 40-letnice vladanja Nj. veličanstva presvetlega cesarja Franca Jožefa I. slavna občina Pišec po svojem predsednikom g. Ant. Verstošek-u 20 gld., slavna občina Brezje po svojem predsedniku g. Franc Zevnik-u 4 gld., g. Makso Veršec, tajnik pri posojilnici v Celji, 5 gld. v gotovini, skupej 29 gld. in potem g. Franc Gerec, trgovec v Pišecah 14 gld., in g. Franc Matheis, trgovec v Brežicah 6 gld., v blagu skupaj 20 gld., — vsi skupaj znesek 49 fl., za obutalo in obleko revnim otrokom šole v Pišecah. Za ta blagi dar, izreka tem potom, v imenu vseh obdarovanih, najtoplejšo zahvalo Jurij Veršec, načelnik.

Iz Čadrama. (Krivo poročilo.) V 49. številki Vašega cenjenega lista nas je iznenadilo naznanilo, da je g. Alojz Alojz Walland — Balant — kupil za našo župnijsko cerkev lepo podobo sv. Cirila in Metoda in celo novo bandero istih svetnikov za podružnico sv. Barbare; ravno tako, kakor že pred par leti ono poročilo, da je isti gospod našemu društvu za pozidanje nove župnijske cerkve daroval 100 fl. Društveni in cerkveni predstojnik želi onega gospoda spoznati, kateremu je naš trgovec g. Balant 100 gold. za cerkveno društvo podaril, da bi se od tistega ta znesek iztirjati zamogel, kajti imenovani gospod je le sicer pred 4 leti našej lepo ponovljenj podružnici sv. Mohorja čedni novi mešni plašč kupil za 40 gold. Načelniki našega društva za pozidanje nove župne cerkve pa še v teku 4 let v dosego svojega namena od imenovanega gospoda niso beliča prejeli, čeravno se jim je posrečilo že nad 1200 društvenikov si pridobiti. G. W. je zdaj tudi posestnik prejšnje Juršnikove kmetije, občinski svetovalec in trgovec z lesom ter za to se sodi, da bi se zamogel vsestranski dobrotnik skazati. Oni pač, ki le v večjih praznikih v cerkev hodijo, lahko spoznajo, kako veliko premala je zdajšnja naša župnijska cerkev, ki je po pričevanji izvedencev že v 12. stoletji postavljena bila. Da bi nam pa g. W. celó lepo podobo in bandero sv. Cirila in Metoda kupil, to bi se moral čudež zgoditi, enak kakor s Savlom. Ravno ta gospod je že pred 5 leti v Oplotnici hotel s pomočjo delalcev v steklarni podružnico